

BŘEZOVÁ

Obec Březová leží v jihovýchodní části regionu Uherské Hradiště v kotlině mezi velkým Lopeníkem a Studeným vrchem na hranici se Slovenskem. Na rozloze 1376 ha žije téměř 1200 obyvatel.

HISTORIE

S názvem zdejší Březové se setkáváme již v roce 1325. Nešlo však o obec v pravém slova smyslu, ale o louku kde byly postaveny první chalupy, které sloužily jako bydlení pro lesní dělníky. V roce 1605 vpadl do Malých Karpat Bočka, který pálil a ničil co se dalo. Co však nezničili bočkajovci, dokončila vojska Gábora Netulena. Osídlenci Březové se však nedali odradit a začali si budovat novou Březovou v nynějších místech. V roce 1616 byly stanoveny hranice nové Březové. Koncem 18. století a počátkem 19. století se růst chalupníků na Březové zvětšoval. K účelům duchovní správy byl vybudován v roce 1745 poměrně chatrný nový kostelík. Kostel však vzrůstajícímu počtu obyvatel obce nestačil a proto byl vybudován v druhé polovině 60. let 19. století nový rozsáhlý kostel. I přes hodně překážek byla stavba dokončena a kostel se stal dominantou obce až do dnešní doby. Tíhu německé okupace pocítili občané Březové od samého začátku. Březová si oddechla od válečných hrůz až 26. dubna 1945. V roce 1955 byla k obci Březová připojena obec Olšovec. Také v tomto roce bylo založeno v Březové JZD, ale po kritickém neúspěchu hospodaření přešlo v roce 1959 pod správu Státního statku v Uherském Hradišti a do ledna 1966 v Uherském Brodě. Zlepšovaly se zde také podmínky bytové kultury, především zařizováním samospádových vodovodů, silnic ale i autobusového spojení.

ZAJÍMAVOSTI

Kostel sv. Cyrila a Metoděje

V roce 1325, (kam sahá první zmínka o této lokalitě) byly na pohraniční louce s názvem Březová postaveny první chalupy a kaple sv. Jana Křtitele. Obec nejdříve náležela pod faru v Uherském Brodě, a od roku 1708 pak pod bánovskou lokálii. V roce 1747 byla v Březové ustavena expositura a v roce 1784 zřízena lokální kuracie, která byla o sedmdesát let později povýšena na faru. K účelům duchovní správy sloužil od 9. května 1747 nový kostelík sv. Jana Křtitele a Panny Marie. Jeho interiér byl velmi prostý - měl dva oltáře, a to hlavní, Panny Marie a sv. Jana Křtitele, a boční, sv. Vincence Ferrerského.

Kostel však vzrůstajícímu počtu obyvatel nestačil. Proto jej ve druhé polovině 60. let 19. století nahradil nový, mnohem rozměrnější chrám.

Stavba nového kostela se půdorysně obrátila o 180 stupňů k původní budově. Základní kámen byl položen 19. července 1865. Výstavbu umožnila vydatná finanční podpora zejména náboženské Matice, a částečně přispívaly velkostatky Uherský Brod a Světlov, dovoz materiálu obstarávaly přífařené obce Olšovec a Lopeník. Chrám byl stavěn 5 let, a dokončen byl až v roce 1870. Stal se nejvýznamnější dominantou obce a hodnotným dokladem architektonické tvorby konce 19. století. Dostal i nové patrocínium Cyrila a Metoděje.

Od roku 1987 je kostel prohlášen kulturní památkou.

Kostel byl v posledních letech za obrovského úsilí našeho faráře P. ThLic. Jana Korneka a věřících v naší obci renovován a tím uveden do dnešní podoby, která je pýchou všech občanů naší obce. Nyní se za spolupráce s památkovým úřadem, chystá rozsáhlá rekonstrukce půdního prostoru.

Březovská kyselka

Studánka 10 m od potůčku, 600 m SV od kóty Nová Hora (uhličitá voda). Velmi lahodná kyselka (zvláště v kombinaci s místní slivovicí) je známá pod názvem Březovská kyselka. Pramen je v příjemném prostředí bukových porostů nedaleko od obce.

Osobnosti

DOUFALÍK Alois

*26.9.1839 (Rudice) +3.7.1918 (Strání)

Vzdělání: učitelský ústav Brno

Místa působení: Březová; Strání

Povolání, specializace: pedagog; sběratel lidových písní

Poznámka: sbíral lid. písně moravskoslezského pomezí; spolupracovník L. Janáčka

KRÁL Alois

*30.7.1877 (Senetářov) +27.2.1972 (Tišnov)

Vzdělání: Učitelský ústav Brno

Místa působení: Březová; Uherský Brod

Povolání, specializace: učitel; konzervátor; sběratel lidových písní

Poznámka: V Březové zahajoval v r.1898 svou učitelskou dráhu.Na Březové a v Poteči sbíral lidové písně pro Leoše Janáčka.Byl také významným speleologem a objevitelem

Demánovských jeskyní.Spolupracovník K.Absolona.O jeskyních napsal 65 studií a vydal průvodce po Demánové (1932)

TURISTIKA

Cyklotrasa Bílé Karpaty

Stručná charakteristika:

Tato 60,5 km dlouhá okružní trasa vedená převážně po místních komunikacích a nezpevněných polních cestách umožňuje poznání památek Uherskobrodsko, památek lidového stavitelství a jedinečné přírody Bílých Karpat. Okružní trasa vede z Uherského Brodu přes Bojkovice, Moravské Kopanice zpátky do Uherského Brodu.

Uherský Brod

Újezdec

Šumice

Nezdenice

Bojkovice

Komňa

Troják

Lopeník

Březová

Suchá Loz

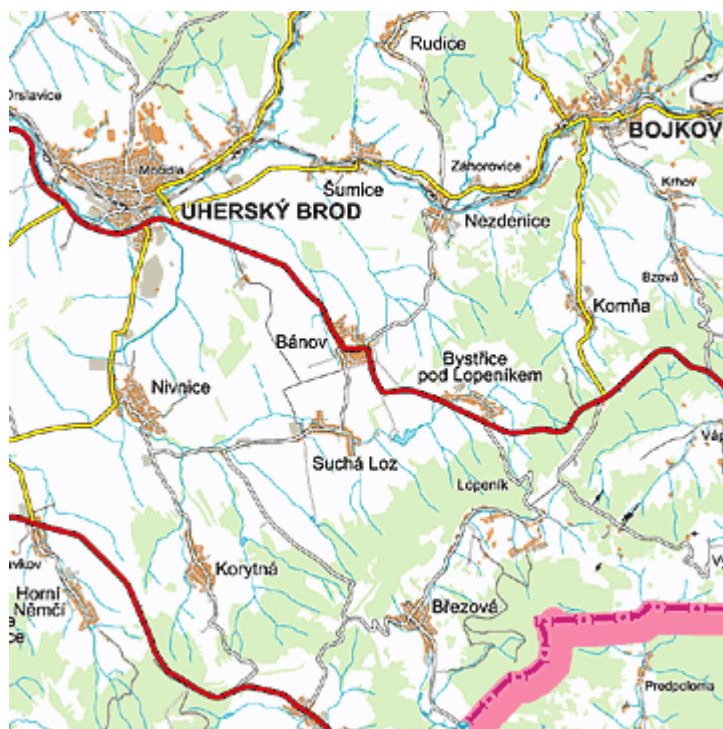
Bánov

Nezdenice

Šumice

Újezdec

Uherský Brod

Přírodní památka Cestiska

Základní údaje: Pastvina při severozápadním okraji obce Březová, k.ú. Březová, V: 2,9832 ha, n.v.: 490 - 515 m.n.m., Z: Vyhláška č. 5 Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 9.1.1995.

Motiv ochrany: Bývalé pastviny na skeletovitém podkladu s rozptýleným porostem jalovce obecného a borovice lesní s výskytem ohrožených druhů rostlin a živočichů.

Geologie, půdní poměry: Karpatský flyš s půdou jílovitohlinitou, místy erodovanou na kamenité podloží.

Botanika: Z ohrožených druhů rostlin se zde vyskytuje kozinec dánský (*Astragalus danicus*), ostřice ptačí nožka (*Carex ornithopoda*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), pětiprstka hustokvětá (*Gymnadenia densiflora*), vstavač kukačka (*Orchis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), hořec křížatý (*Gentiana cruciata*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*) aj.

Zoologie: Lokalita je významným refugiem teplomilného hmyzu. Na porosty hořce křížatého je bionomicky vázaný kriticky ohrožený modrásek hořcový (*Maculinea alcon*). Zajímavý je i výskyt píďalky *Trichopteryx polycommata* jejíž housenky žijí na ptačím zobu. Na jalovce je vázána vzácná píďalka *Thera cognata*.

Lesnictví: Bezlesí. Pastvina je porostlá borovicí lesní, březou a topolem osikou.

Přírodní památka Dubiny

Základní údaje: Květnatá orchidejová louka s rozptýleným porostem dřevin 0,8 km od obce Březová, k. ú. Březová, V: 1,3657 ha, n.v.: 410-470 m.n.m., Z: Vyhláška č. 4 Správy CHKO Bílé Karpaty ze dne 9.1.1995.

Motiv ochrany: Výskyt ohrožených orchidejovitých rostlin.

Geologie, půdní poměry: Karpatský flyš s půdou hnědou, jílovitohlinitou, hlubokou.

Botanika: Z ohrožených druhů se vyskytuje hlavinka horská (*Traunsteinera globosa*), pětiprstka žežulník (*Gymnadenia conopsea*), prstnatec bezový (*Dactylorhiza sambucina*), vstavač kukačka (*Orchis morio*), vstavač osmahlý (*Orchis ustulata*), vemeník dvoulistý (*Platanthera bifolia*), kozinec dánský (*Astragalus danicus*), bělozářka větevnatá (*Anthericum ramosum*) aj.

Zoologie: Z ptáků byli na lokalitě pozorováni např. pěnice černohlavá (*Sylvia atricapilla*), pěnice pokřovní (*Sylvia curruca*), pěnice vlašská (*Sylvia nisoria*), ťuhák obecný (*Lanius collurio*), linduška lesní (*Anthus trivialis*) a pěvuška modrá (*Prunella modularis*). Z motýlů jmenujme alespoň perleťovce kopřivového (*Brenthis ino*), modráska očkovaného (*Maculinea telejus*), žluťáčka barvoměnného (*Colias myrmidone*) a ohniváčka černočárného (*Lycaena dispar*).

Lesnictví: Bezlesí. Lokalita je porostlá rozptýlenou zelení, kterou tvoří duby, břízy, hlohy a šípky.

Přírodní památka kalábiová

Základní údaje: Zbytek slatinného mokřadu na travertinové kupě 1 km východně od kóty Studený vrch, k. ú. Březová, V: 0,5824 ha, n.v.: 520 m.n.m., Z: Vyhláška Správy CHKO Bílé Karpaty č. 1/1999 ze dne 1.8.1999.

Motiv ochrany: Výskyt kriticky ohrožených druhů mokřadních rostlin, zejména hlízovce Loeselova, ochrana dříve rozsáhlých slatinných pramenišť a mokřadů pod Studeným vrchem s pěnovcovými inkrustacemi.

Geologie, půdní poměry: Geologickým podkladem je karpatský flyš s půdou jílovitohlinitou až hlinitou. Lokalita je pak tvořena mohutnou travertinovou kupou (lučním pěnovcovým prameništěm) i s vrcholovým jezírkem.

Botanika: Na území se vyskytují mokřadní druhy svazů *Caricion davallianae* a *Lycopodo-Cratoneurion commutati*. Jde o jedinou lokalitu hlízovce Loeselova v Bílých Karpatech. Dále se zde vyskytují vzácné mokřadní druhy jako např. pětiprstka žežulník hustokvětá, ostřice Davallová, prstnatec pleťový, prstnatec májový, kruštík bahenní, bařička bahenní, mech *Drepanocladus revolvens*, na vyschlých tufech i ostřice bílá.

Zoologie: Podrobný zoologický průzkum dosud nebyl prováděn. Území hostí neobvykle bohatou faunu měkkýšů (46 druhů), mimo jiné zde byl objeven nový druh slimáka pro Českou republiku, podkornatka *Lehmannia nyctelia*.

Lesnictví: Bezlesí.

kontakt na obec:

PSČ: 687 67
e-mail: oubrezova@tiscali.cz
tel.: 572 695 728

ZDROJE

<http://home.tiscali.cz/brezova/>
www.mikroregion-bojkovsko.cz
Zlínský kraj, města a obce zlínského kraje – vydavatelství Proxima Bohemia s.r.o

LITERATURA

BARTOŠÍKOVÁ, Alena - HOLEČKOVÁ, Marie: *Za studánkami Bílých Karpat*. Nakladatelství MH 2006, s. 15, 70-81

Průvodce po Čechách, Moravě a Slezsku: Slovácko – Uherskohradištsko. Soukup & David 2006, s. 58

SIROVÁTKA, Oldřich: *Lidové balady na Slovácku*, sv. 2. Práce Slováckého muzea, Uherské Hradiště 1965

JILÍK, Jiří – Moarch „Miško“ Eveno: *Rebelové proti všednosti*. Ottobre 12, 2003

POPELKA, Pavel: *Příběhy v písních vyzpívané – lidové balady z moravských Kopanic*. Moraviapress, a. s. 1995

SPATHOVÁ, Jana: *Nemovitě kulturní památky jižní Moravy*. Sv. 8. Brno 2000, s. 22-23

RNDr. KUČA, Pavel - RNDr. MÁJSKY, Jozef - Ing. KOPEČEK, František - RNDr. JONGEPIEROVÁ, Ivana: *Chráněná krajinná oblast Biele/Bílé Karpaty*. Ekológia 1992